

POLITIKA DISTRIBUCIJE GRANTOVA

Tuzla, novembar 2014.

SADRŽAJ:

1.	.....
_Svrha.....	3
2.	.....
Osnovni pojmovi.....	3
3.	.....
Programi finansijske podrške	4
4.	.....
Principi distribucije grantova.....	4
5.	.....
Jednake mogućnosti za sve	5
6.	.....
Dodjela grantova	5
7.	.....
Korisnici grantova	5
8.	.....
Kriteriji za dodjelu grantova	6
9.	.....
Prijem zahtjeva za finansijsku podršku	7
10.	.....
Ponovljene ili mnogostruke aplikacije.....	7
11.	.....
Donošenje odluka o grantovima	7
12.	.....
Žalbe.....	8
13.	.....
Opštedruštvena korist i korištenje grantova	8
14.	.....
Monitoring i evaluacija.....	8

1. Svrha

Ovom politikom distribucije grantova Fondacija tuzlanske zajednice (u daljem tekstu FTZ) želi se standardizovati praksa distribucije grantova u Fondaciji tuzlanske zajednice, naglasiti principi distribucije grantova, te regulisati načini i osnovne smjernice za odabir korisnika novčanih sredstava kroz svoje Programe finansijske podrške.

Politika distribucije grantova daje smjernice Upravnom odboru, Komisijama, osoblju i volonterima za izradu, određivanje i primjenu transparentnih i objektivnih metoda za distribuciju grantova, saradnju sa korisnicima grantova, kao i načine praćenja korištenja dodjeljenih sredstava.

Politikom distribucije grantova žele se unaprijediti odnosi sa korisnicima sredstava, ali i donatorima koji svoja filantropska sredstva usmjeravaju za dobrobit zajednice u kojoj FTZ djeluje. Na ovaj način se žele povezati filantropske želje sa potrebama lokalne zajednice i osigurati uslovi da se svi donatori FTZ-a osjećaju zadovoljnim i uključenim u razvoj zajednice na značajan i dugoročan način.

2. Osnovni pojmovi

Geografsko područje djelovanja – ovo je odabrano područje rada FTZ-a, koje obuhvata gradove Tuzla, Kalesija, Lukavac, Srebrenik i Živinice, te druge gradove i mjesta definisane ugovorima sa donatorima, partnerima, vlasitma ili biznisima.

Programi finansijske podrške se još i zovu Grant programi putem kojih FTZ vrši distribuciju grantova. Osnovne informacije o postojećim programima finansijske podrške su dati u Aneksu 1, dok se načini i kriteriji distribucije sredstava definišu posebnim Pravilnicima za distribuciju grantova za svaki pojedinačni program finansijske podrške.

Ugovoreni programi podrške – to su programi grant podrške koje FTZ vrši u skladu sa odlukom Upravnog odobara, ugovorenim programima sa vlastima, partnerima i donatorima za opštedruštvenu korist ili aktivnost. Svaki ugovoreni program će na osnovu posebnog sporazuma sa partnerima, donatorima i vlastima, te biznisima imati svoj jedinstven Pravilnik za dodjelu sredstava, kriterije i drugu potrebnu dokumentaciju, kao što su aplikacije, način dodjeljivanja grantova, monitoring i izvještavanje.

Fond – jasno precizirana suma novca koja može biti trajno zadužena imovina FTZ-a, pri čemu se distribucija sredstava vrši kroz ostvarenu kamatu ili drugu dobit na zadužena sredstva ili se mogu koristiti kao protočna sredstva koja je donator dao na upravljanje FTZ-u na određeni vremenski period i za određene namjene. Prema pravilniku o upravljanju fondovima, FTZ može osnovati nekoliko vrsta protočnih i/ili zaduženih fondova: opšti, tematski, namjenski, fondovi po savjetu donatora, mermorijalni.

Protočni fond - se u FTZ osniva sa minimalnim iznosom od 2000 KM po fondu. Sredstva u fondu se dalje distribuiraju kao bespovratna grant za ostvarenje društveno-korisnih ciljeva fonda.

Zaduženi fond – se u FTZ osniva sa minimalnim iznosom od 5000 KM po fondu. Ova sredstva su trajno zadužna kao imovina FTZ-a, i ona se investiraju zajedno sa drugim zaduženim fondovima FTZ-a s ciljem ostvarivanja prihoda koji se usmjerava za distribuciju grantova u neprofitne svrhe.

Osnovni fond - predstavlja iznos registrovanog, tj. zaduženog kapitala FTZ na dan 31.12. posmatrane godine. Sredstva fonda moguće je investirati djelimično ili u cijelosti.

Osnivač fonda – bilo koje fizičko i pravno lice koje je osnovalo fond pri FTZ (pojedinaac ili grupa fizičkih lica, porodica, preduzeće, neprofitna organizacija itd).

Grant – bespovratna finansijska sredstva koja je FTZ dodjelila iz jednog od svojih fondova, s ciljem korištenja tih sredstava u neprofitne i društvenokorisne svrhe.

Komisija za dodjelu grantova – Grupa fizičkih lica koje je imenovao Upravni odbor za donošenje odluka o podršci projektima aplikantata kroz programe finansijske podrške u slučajevima kada je fond osnovan odlukom UO. Komisije se sastoje od pojedinaca koji mogu biti iz reda UO, osoblja FTZ, te drugih pojedinaca izvan kruga FTZ, koji posjeduju relevantna znanja o potrebama lokalne zajednice i aktivnostima civilnog društva u regionu, te druga stručna znanja potrebna za nepristrasno odlučivanje o dodjeli grantova.

Savjetnici fonda – grupa fizičkih lica koje je imenovao Osnivač fonda kao savjetnike, koji će dati svoju preporuku za podršku aplikantima.

Aplikant – osobe ili organizacija koja potražuje grant kroz predlaganje projekta.

3. Programi finansijske podrške

U skladu sa svojom misijom, Fondacija razvija programe koji mobiliziraju građane, promoviraju volonterizam i aktivno uključivanje u demokratske procese i upravljanje sudbinom i razvojem svoje zajednice.

Putem programa finansijske podrške, Fondacija sufinansira građanske inicijative koje doprinose poboljšanju uslova življenja u tuzlanskoj regiji, podstiču partnerstvo između tri sektora, te jačaju međuljudske odnose u lokalnoj zajednici.

Finansijska podrška se realizira kroz programe razvoja zajednice, osnaživanja mladih, te otvorenog obrazovanja, kao i druge oblasti koje su usklađene sa potrebama zajednice i željama donatora.

Geografsko područje djelovanja FTZ-a je određeno statutom, a konkretna područja distribucije grantova će se vršiti u skladu sa Pravilnikom o dodjeli sredstava, donatorskim ugovorima za svaki pojedinačni program podrške, te visinom prikupljenih ili odobrenih donatorskih sredstava.

FTZ vodi nekoliko programa finansijske podrške s ciljem distribucije grantova iz različitih fondova, kao posebnog mehanizma za efikasno pružanje podrške razvoju civilnog društva u tuzlanskoj regiji. FTZ je uspostavila programe finansijske podrške, koji se mogu mijenjati u zavisnosti od odluka UO ili donatora FTZ. U Aneksu 1 je šema programa finansijske podrške koju Upravni odbor Fondacije ažurira na godišnjoj osnovi.

4. Principi distribucije grantova

Prilikom distribucije grantova FTZ ima proaktivan, fer i profesionalan pristup. Naši kriteriji su jasni i dosljedni, ali i fleksibilni kako bi se osigurali uslovi da se poštuju donatorske želje i potrebe zajednice koje se stalno mijenjaju.

Principi kojima se FTZ vodi u okviru programa finansijske podrške su sljedeći:

- Biti informiran o stanju i potrebama zajednice i raditi redovna istraživanja potreba i konsultacije sa građanima
- Odgovoriti na potrebe zajednice, prioritete zajednice i prijedloge koje dolaze iz zajednice
- Odgovoriti na potrebe i želje donatora i Osnivača fondova
- Osnažiti zajednicu i volonterske aktivnosti u tuzlanskoj regiji
- Obezbjediti fer i transparentan način donošenja odluka
- Podržati najbolje prakse formalnih i neformalnih organizacija civilnog društva
- Efikasno i efektivno raditi na ostvarivanje ciljeva svakog programa finansijske podrške
- Osigurati optimalnu implementaciju, monitoring i evaluacija distribuiranih grantova

5. Jednake mogućnosti za sve

FTZ podržava, razvija i promovira jednakost, ravnopravnost i raznolikost u svim svojim aktivnostima, stvarajući uslove za ravnopravno uključivanje svih zasnovane na vrijednostima dostojanstva, ljubaznosti i poštovanja.

FTZ isključuje bilo kakve oblike diskriminacije i promovira jednakosti svih bez obzira na godine, invaliditet, spol, seksualnu orijentaciju bračno stanje, trudnoću ili roditeljstvo, rasu, religiju i vjeru i slično.

S obzirom da postoji veliki broj ljudi u tuzlanskoj regiji koji su ugroženi nekim uslovima nejednakosti, siromaštvom, socijalnim ili fizičkim statusom, to FTZ želi da kroz programe finansijske podrške najbolje odogovori na potrebe najugroženijih članova zajednice i da tako osigura jednake mogućnosti za sve.

FTZ takođe smatra da joj je dužnost da uspostavi mjere zaštite osjetljivih grupa u skladu sa važećim legislativama, a u odnosu na korisnike, članove upravnog odbora, građanske komisije, osoblje i volotnere. Svi korisnici grantova razumiju i svjesni su ovih opredjeljenja FTZ-a, te će i sami zagovarati poštivanje ljudskih prava svih osoba uključenih u podržane projekte, a skladu sa važećim zakonima.

6. Dodjela grantova

Dodjela sredstava se vrši na osnovu godišnjeg plana distribucije grantova, kojeg početkom godine usvaja i odobrava UO FTZ-a, zavisno od donatorskih sredstava koja stoje na raspolaganju za izdavanje grantova. Godišnjim planom se definišu programi podrške, oblasti i teme, korisnici, planirani iznos sredstava za podršku, broj javnih poziva po programu, itd.

Izdavanje grantova se vrši na osnovu javnih poziva za određeni program podrške ili prema željama donatora ukoliko se radi o posebno ugovorenim programima podrške. Svaki program finansijske podrške ima posebno izrađen Pravilnik i Procedure u kojima su precizno definisani kriteriji za distribuciju grantova. Izdavanje grantova vrši se isključivo na osnovu podnesenog zahtjeva ili aplikacije za podršku, te sporazuma o programskoj saradnji.

7. Korisnici grantova

Grantovi mogu biti dodijeljeni legalno registriranim, neprofitnim, nepolitičkim nevladinim organizacijama ili javnim institucijama (npr. škole, obdaništa, itd), te socijalnim preduzećima koja

imaju sjedište na području sjeveroistočne Bosne i Hercegovine, koje realiziraju projekte za opšt društvenu korist i dobrobit zajednice, a posebno dobrobit osjetljivih kategorija stanovništva, kao što su mladi, stari, žene, osobe sa invaliditetom i drugi.

Grantovi se mogu dodjeliti i neformalnim grupama građana koje rade za opšt društvenu korist i dobrobit gore navedenih osjetljivih kategorija stanovništva.

Korisnici grantova iz FTZ moraju implementirati projekte na području sjeveroistočne Bosne i Hercegovine.

U izuzetnim slučajevima, u zavisnosti od dogovora sa donatorima i partnerima, Upravni odbor može odobriti finansijsku podršku za organizacije, institucije i neformalne grupe građana, koje djeluju na teritoriji cijele BiH i implementiraju aktivnosti koje mogu doprinijeti uspješnoj realizaciji i unapređenju programa FTZ. Za dodjedeljivanje sredstava takvim grupama, FTZ će Ugovorom ili Pravilnikom definisati način postupanja u takvim slučajevima.

U posebnim slučajevima, ako je tako dogovoreno sa donatorom, sredstva se mogu dodijeliti pojedincima u vidu stipendija za školovanje ili neki viši stupanj obrazovanja. Način distribucije stipendija se reguliše putem Ugovora sa donatorom ili posebnim Pravilnikom.

8. Kriteriji za dodjelu grantova

Kriteriji za dodjelu grantova se postavljaju sa ciljem davanje jasne informacije od strane FTZ prema pojedincima i grupama koji žele aplicirati za finansijska sredstva iz FTZ.

FTZ želi da pruži finansijsku podršku širokom spektru organizacija civilnog društva, posebno malim organizacijama i volonterskim građanskim grupama na odabranom geografskom području.

FTZ je svjesna uloge i načina rada javnih institucija i socijalnih preduzeća, pa može, u određenim slučajevima odlučiti da dodjeli grantove i ovakvim institucijama. Pri tome, FTZ neće razmatrati sufinansiranje operativnih troškova ovakvih institucija.

Opšti kriteriji za dodjelu grantova je da se:

- Podrže aktivnosti u kojima se jasno vidi volonterski angažman aplikanta i uticaj projekta na zajednicu
- podrže aktivnosti koje funkcionišu i mogu se kvalitetno i efikasno proširiti i povećati u obimu
- ojačaju organizacije civilnog društva, što podrazumjeva pružanje podrške organizacionom jačanju prije nego pokrivanju troškova usluga.
- utiče na promjene politika i praksi, prije nego podrška redovnim aktivnostima i uslugama

FTZ neće odobriti grantove za:

- političke grupe i aktivnosti koje promoviraju politička ubjeđenja
- promociju bilo koje vjere odnosno religije¹
- distribuciju grantova od strane drugih
- organizacije i aktivnosti koje su u suprotnosti sa principom jednakih mogućnosti za sve

---

¹ FTZ neće podržati aktivnosti koje promoviraju bilo koju vjeru/religiju, pri čemu se mogu finansirati vjerske/religiozne organizacije koje žele implementirati aktivnosti za dobrobit šire društvene zajednice i koje nisu usmjerene na promociju vjere/religije i uticaj na vjerska/regligiozna uvjerenja građana.

Ostali kriteriji za dodjelu grantova su različiti za svaki Program finansijske podrške i definiše se putem posebnog Pravilnika ili Ugovora sa donatorom, odnosno Osnivačem fonda. Kriteriji za dodjelu grantova po svakom Programu finansijske podrške, kao i procedure za procesuiranje grantova definišu organi odlučivanja FTZ ili Osnivač fonda i koji se s vremena na vrijeme moraju ažurirati.

9. Prijem zahtjeva za finansijsku podršku

Građanske organizacije i neformalne grupe se ohrabruju da kontaktiraju FTZ osoblje i prije dostavljanja zahtjeva za finansijsku podršku kako bi se obavilo savjetovanje u vezi sa usklapanje projektne ideje sa programskim kriterijumima, te eventualno prisustvovanje treninzima o projekt menadžmentu koje FTZ redovno organizuje za civilne organizacije i neformalne grupe.

Prijem i obrada zahtjeva za finansijsku podršku vrši projektno osoblje FTZ-a, koje će izvršiti osnovnu procjenu organizacionih sposobnosti aplikanta, jasnim dokazima o potrebi zajednice koja se želi riješavati projektom, realno postavljenim rezultatima projekta i finansijsku vrijednost projekta.

Osnovna procjena aplikanta se vrši u skladu sa ovom Politikom, Pravilnikom o distribuciji grantova za svaki Program finansijske podrške posebno, te Procedurama za obradu aplikacija i dodjeljenih grantova. FTZ osoblje

FTZ sve zahtjeve za finansijsku podršku uredno protokoliše i arhivira u uredu FTZ-a, a projektno osoblje FTZ-a iste priprema za organe odlučivanja u skladu sa godišnjim planom distribucije grantova koje donosi Upravni odbor početkom fiskalne godine.

10. Ponovljene ili mnogostruke aplikacije

U jednoj fiskalnoj godini, aplikanti mogu aplicirati sa različitim projektima za isti ili za više programa finansijske podrške, ukoliko se njihova ideja uklapa u kriterije programa za koji se aplicira. S tim u vezi, moguće je da aplikant dobije podršku iz više od jednog programa finansijske podrške u toku jedne fiskalne godine.

U jednoj fiskalnoj godini, aplikanti ne mogu aplicirati za isti program finansijske podrške ukoliko nisu podnijeli završni izvještaj o realizaciji projekta za prethodno podržani projekat.

Isto tako, aplikanti ne mogu biti podržani za isti projekat kroz bilo koji program finansijske podrške više od jedanput, izuzev u slučajevima namjenske podrške u skladu sa željama donatora.

Prilikom razmatranja ponovljenih ili mnogostrukih aplikacija, FTZ će uzeti u obzir sve prethodne podrške prema aplikantu, te rezultate monitoring izvještaja i evaluaciju podržanih projekata, prije nego se donese konačna odluka o ponovnom sufinansiranju istog aplikanta.

11. Donošenje odluka o grantovima

Odluke o dodjeli grantova donosi Upravni odbor FTZ, koji može delegirati pravo donošenja odluka o dodjeli sredstava izvršnom/oj direktoru/ici FTZ ili imenovanoj komisiji, što će se posebno definisati odlukama UO.

Organi odlučivanja (Upravni odbor, izvršna direktorica, imenovane komisije) donose odluke objektivno, nezavisno i pošteno na osnovu jasno postavljenih kriterija datog programa podrške i to na

osnovu konsenzusa ili bodovanja, što je definisano u Pravilniku za dodjelu grantova za svaki program finansijske podrške posebno.

Prilikom donošenja odluka o podršci potrebno se voditi principima demokratičnosti i transparentnosti u kojima se mišljenje svakog člana komisije ili upravnog odbora cijeni i poštuje. Svaka odluka mora biti fer, objektivna i argumentovano obrazložena, te dostupna aplikantima i široj javnosti.

Projektno osoblje ne može donositi odluke o dodjeli grantova. FTZ će obavjestiti sve aplikante o odluci organa odlučivanja FTZ bez obzira na ishod odluke.

12. Žalbe

U okviru programa finansijske podrške, FTZ će sve aplikacije razmatrati u skladu sa javno objavljenim kriterijima. FTZ će pismenim putem jasno objasniti zašto je neka aplikacija odbijena i prema takvoj odbijenici nema se pravo žalbe. Ukoliko aplikant ima zamjerki u primjeni principa i procedura, moguće su žalbe prema sistemu upravljanja i odlučivanja u FTZ.

FTZ je transparentna u svom upravljanju finansijskim sredstvima, čime se želi osigurati povjerenje osnivača, donatora, te šire javnosti. S tim u vezi, FTZ će na fer i transparentan način uvažiti žalbe i primjedbe od strane osnivača fonda, osoblja, volotnera, korisnika, te šire javnosti.

FTZ će osigurati efektivan sistem upravljanja žalbama kao način da se održe i izgrade dobri međuljudski odnosi.

13. Opštedruštvena korist i korištenje grantova

Korisnici grantova i resursa FTZ moraju primarno implemenirati projekte koji su za opštedruštvenu korist i dobrobit zajednice, te u skladu sa programskim ciljevima FTZ.

Dodjeljene grantove i druga sredstva i resurse FTZ moraju koristiti samo za implementaciju odobrenih projekata i/ili za namjenu definisanu u ugovoru sa FTZ.

Svi korisnici grantova potpisuju Ugovor o donaciji kojim se regulišu obaveze korisnika granta i koji je u skladu sa Odlukama ovlaštenih organa FTZ

Isplata dodjeljenih grantova se vrši na račun korisnika granta u slučaju da je korisnik pravno lice, odnosno gotovinski ukoliko je grant odobren za neformalnu građansku grupu koju predstavljaju najmanje tri osobe.

14. Monitoring i evaluacija

FTZ će izvršiti monitoring ako ne na svim, onda nad većinom izdatih grantova. Povremeni izuzetci će se najviše odnositi na grantove za namjenske fondove, gdje se neće primjenjivati rutinska procedura monitoringa osim ako nije drugačije dogovoreno sa osnivačem fonda.

Svaki podržani projekat mora dostaviti završni izvještaj o realizaciji projekata u kome se jasno vidi da su sredstva upotrebljena u skladu sa odobrenom aplikacijom, te da su jasno istaknuti postignuti rezultati projekata. Pored toga, svaki podržani projekat treba da dostavi dokaze o realizaciji projekata, kao što su fotografije, promotivni materijla i mišljenja krajnjih korisnika projekata.

Informacije dobivene u završnim izvještajima će se koristiti za završnu evaluaciju svakog podržanog projekata, te za svaku buduću procjenu istog palikanta.

FTZ će povremeno organizovati evaluaciju na nivou svih programa finansijske podrške, a prema odlukama upravljačkih organa ili donatora. U okviru ovakvih evaluacija su moguće posjete korisnicima grantova od strane vanjskih evaluatora.

FTZ očekuje da će monitoring rezultati dokazati da su aplikantu izvršili pravilnu raspodjelu dobivene grant podrške. Gdje se ispostavi da ovakva praksa nije korištena, FTZ će očekivati da se neadekvatno utrošena sredstva vrata kako bi se ista ponovno usmjerila na podršku novim projektima za opštredruštvenu korist.

Aneks 1.

Šema programa finansijske podrške 2014. godine:

Naziv programa	Cilj	Naziv fonda	Osnivač fonda	Vrsta fonda	Donošenje odluka
Program razvoja zajednice	Razvoj aktivnog građanstva i civilnog sektora u Općini Tuzla	Fond Volim Tuzlu	FTZ	Tematski	Građanska komisija
Program aktivnih zajednica	Razvoj ugroženih naselja u TK	Fond za aktivne zajednice	Programski ugovor	Tematski	Građanska komisija
Program za mlade	Uključivanje i osnaživanje mladih	Fond za mlade	FTZ	Tematski	Odbori Omladinske banke
		Fond za jačanje OZO-a	FTZ	Namjenski	Upravni odbor
Program otvorenog obrazovanja	Razvoj otvorenih škola i centara	Fond za otvorene škole	FTZ i MIOS	Namjenski	Građanska komisija
		Fond za MIOS	Freuden berg	Namjenski	Osnivač
		Fond za Agoru	FTZ	Namjenski	Upravni odbor
Posebni programi podrške	Borba protiv siromaštva	Fond solidarnosti	FTZ	Tematski	Građanska komisija
	Poboljšanje uslova življenja u Doknju	Fond Dokanj u srcu i duši	Pojedinci	Namjenski	Osnivač
	Stipendiranje sportskih talenata	Fond Vitalis	Bony	Savjetovani	Osnivač

	Stipendija za školovanje	Fond Mathias	Fizičko lice	Namjenski	Osnivač
	Smanjenje nezaposlenosti	Fond za Vitalne projekte Tuzle	Programski ugovori	Tematski	Upravni odbor
	Poboljšanje uslova za organiziranje građana	Fond za prostore	Programski ugovori	Tematski	Građanska komisija